

หลักการและแนวปฏิบัติ "ลดการบ้าน เพิ่มการเรียนรู้"

นำเสนอเมื่อ : 18 ธ.ค. 2566

หลักการ "ลดการบ้าน เพิ่มการเรียนรู้"

หลักการลดการบ้าน

1. **ลดการบ้าน/ภาระงานที่ครูมอบหมาย**ให้นักเรียนทำนอกห้องเรียนหรือที่บ้าน โดยเน้นให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมให้เสร็จในห้องเรียน
2. **มอบหมายการบ้านเฉพาะวิชาที่เป็นทักษะที่จำเป็น** เช่น ภาษาไทย คณิตศาสตร์ โดยสามารถให้การบ้านให้เหมาะสมได้เท่าที่จำเป็น โดยเน้นการบ้านที่ส่งเสริมการอ่านออก เขียนได้ คิดเลขเป็น
3. **บูรณาการการบ้านทั้งภายในรายวิชาเดียวกันและข้ามรายวิชา** โดยให้เป็นชิ้นงาน/ภาระงานเดียว ตามความเหมาะสมธรรมชาติวิชา

เพิ่มการเรียนรู้

- **ปรับกระบวนการเรียนการสอนที่เน้นให้นักเรียนคิด ปฏิบัติผ่านสถานการณ์จริง** ส่งเสริมกระบวนการคิดการแสวงหาความรู้ (Active Learning) ลดเวลาการสอนของครูในห้องเรียนให้น้อยลง โดยเพิ่มเวลาให้นักเรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเองมากขึ้น

แนวปฏิบัติ "ลดการบ้าน เพิ่มการเรียนรู้"

1. **มอบหมายการบ้านให้เหมาะสมเท่าที่จำเป็นตามจุดเน้นการเรียนรู้** เพื่อให้การบ้านมีความสำคัญและฝึกหรือทบทวนอย่างมีเป้าหมาย รวมทั้งกำหนดแนวทางการตรวจสอบผลการเรียนรู้จากคุณลักษณะหรือ พฤติกรรมของผู้เรียน เพื่อทดแทนการสอบด้วยแบบทดสอบที่เหมาะสมและตามความจำเป็น
2. **ตรวจสอบปริมาณการบ้านของนักเรียนรายห้องเรียน** เพื่อให้การมอบหมายการบ้านมีความเหมาะสมกับระยะเวลาที่ใช้ทำการบ้านของนักเรียนแต่ละวัย
3. **บูรณาการเนื้อหาการเรียนรู้ที่ใกล้เคียงกัน** ทั้งภายในกลุ่มสาระการเรียนรู้และระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้ เพื่อให้ใช้เวลาเรียนในห้องเรียนลดลงร้อยละ 10-20 นักเรียนมีเวลาในการศึกษา ค้นคว้าด้วยตนเองตามความสนใจมากขึ้น
4. **วางแผนกำหนดช่วงเวลาให้การบ้านและการสอบ เป็นรายสัปดาห์ หรือรายเดือน** เพื่อหลีกเลี่ยงความทับซ้อน ทั้งด้านปริมาณและระยะเวลาที่ใช้ในการทำการบ้าน การสอบ ตลอดจนพิจารณาความเหมาะสมตามพัฒนาการของนักเรียนแต่ละช่วงวัย
5. **ออกแบบการจัดกิจกรรมเรียนรู้** ให้มีความเชื่อมโยงและต่อเนื่องกันระหว่างช่วงเวลาที่นักเรียนเรียนรู้ที่โรงเรียนและบ้าน ตัวอย่างเช่น เนื้อหาที่เป็นแนวคิดหรือหลักการ จำเป็นต้องใช้การทำความเข้าใจและการอธิบายเพิ่ม ควรเป็นช่วงเวลาของเด็กเรียนในห้องเรียน จากนั้นมอบหมายให้เด็กปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ต่อเนื่องที่บ้าน

การบ้านที่มอบหมายควรต่อเนื่องกับเรื่องที่เรียนมาแล้ว ซึ่งนักเรียนสามารถเรียนรู้และทบทวนได้ด้วยตัวเอง และมีความจำเป็นต่อการเรียนรู้ของนักเรียน

6. ลดจำนวนครั้งของการสอบระหว่างเรียน ประเมินเท่าที่จำเป็น โดยเน้นการประเมินเพื่อปรับปรุงข้อสอบปลายภาค ให้เน้นข้อสอบที่วัดทักษะการคิดขั้นสูง ที่ประกอบไปด้วยสถานการณ์ที่ให้ผู้เรียนคิดวิเคราะห์ มีข้อคำถามที่ยั่วให้ผู้เรียนคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ ตัดสินใจ และคิดสร้างสรรค์ โดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเขียนแสดงเหตุผล แนวคิด หรือหลักการตามความเหมาะสมในแต่ละระดับชั้น
7. จัดเตรียมแหล่งเรียนรู้สำหรับนักเรียนศึกษาค้นคว้าที่หลากหลาย โดยนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาประยุกต์ใช้
8. ส่งเสริมให้นักเรียนคัดสรรผลงานที่แสดงถึงพัฒนาการ และสมรรถนะของนักเรียน โสลงในแฟ้มสะสมผลงาน ตามจุดมุ่งหมาย ได้แก่ การศึกษาต่อ การประกอบอาชีพ โดยอาจดำเนินการในรูปแบบสื่อดิจิทัล เช่น วิดิทัศน์ ภาพถ่าย เพลง เป็นต้น

ที่มา [แนวทางการแนะทางการมอบหมายการบ้าน ตามนโยบาย “ลดภาระครูและบุคลากรทางการศึกษา” และ “ลดภาระนักเรียนและผู้ปกครอง” ตามหนังสือ ที่ ศธ ๐๔๐๑๐ / ว 3419 ลงวันที่ 7 ธันวาคม 2566](#)